

Opatření Ministerstva zemědělství proti povodňovým škodám: není zajištěno dostatečné zadržování vody v krajině

16.3.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Povodně způsobily v České republice v posledních 27 letech škody za celkem 260 miliard korun. Rozsáhlým škodám by měla zabránit protipovodňová opatření. NKÚ zkontroloval 7,1 mld. Kč, které v letech 2020-2024 vynaložilo Ministerstvo zemědělství (MZe) na protipovodňovou ochranu a zadržování vody v krajině (retenci). A právě u dotačních programů, kde bylo jedním z cílů zlepšení retenční schopnosti krajiny, odhalil NKÚ nedostatky. Podle něj není zajištěno dostatečné zadržování vody v krajině.

MZe ve své „Strategii 2030“* stanovilo cíle, k jejichž naplnění slouží mj. dotační programy. NKÚ zjistil, že resort u tří z osmi kontrolovaných dotačních programů jejich plánované cíle neplnil, a to zejména v oblasti týkající se zlepšení retenční schopnosti krajiny.

U programu na podporu opatření na drobných vodních tocích a malých nádržích nedosáhlo MZe stanovených hodnot u 10 z celkem 15 ukazatelů. U sedmi ukazatelů přitom nebyly cíle splněny ani z 50 %. Např. záměr týkající se rozšíření retenční kapacity byl splněn na 49 % a např. úkol vybudovat, zrekonstruovat nebo opravit 800 tis. m² opevnění koryt vodních toků byl splněn jen z jedné pětiny.

U zbývajících dvou programů, kde nebyly plněny plánované cíle, je MZe opakovaně snižovalo, aby bylo možné jejich plnění vykázat alespoň formálně. Například původní cíl týkající se retenčního objemu byl splněn na 22 %. Po snížení cíle bylo vykázáno plnění přes 100 %. „Formálně byl tedy cíl splněn, k výraznému zvýšení retenčních kapacit ale nedošlo. MZe původně stanovilo vysoké cíle v prevenci před povodněmi, ty však v dalších letech snižovalo. Každý odložený či nerealizovaný projekt tak může v budoucnu znamenat značné škody na neochráněném majetku státu a obyvatel,“ uvedl člen Kolegia NKÚ Pavel Hrnčíř, který kontrolu vedl.

NKÚ zjistil, že „Strategie 2030“ neobsahuje ukazatele, které by umožňovaly hodnotit skutečné přínosy a dopady poskytované podpory, tedy zda poskytnutá podpora přispěla k dosažení strategických cílů. MZe předem nezjišťuje konkrétní potřeby výstavby či rekonstrukce rybníků a malých vodních nádrží. Kvůli tomu nemůže následně vyhodnotit, zda cíle programů odpovídají konkrétním potřebám.

Při kontrole vybraných 35 projektů u sedmi příjemců dotací zjistil NKÚ, že příjemci vynaložili peněžní prostředky určené na realizaci projektů z velké části účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy. Nedostatky v účelnosti zjistil NKÚ u čtyř projektů: dva byly hodnoceny jako účelné s mírnými nedostatky. Šlo např. o snížení průtočné kapacity koryta vodního toku v důsledku překážek. U dalších dvou projektů vyhodnotil NKÚ účelnost jako omezenou, když např. koryto potoka bylo kvůli nedostatečné údržbě zaneseno naplaveninami a sedimentem. Při hodnocení hospodárnosti vynaložených peněžních prostředků zjistil NKÚ u tří projektů mírné nedostatky.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

* Strategie resortu Ministerstva zemědělství ČR s výhledem do roku 2030.

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/opatreni-ministerstva-zemedelstvi-proti-povodnovym-skodam:-neni-zajisteno-dostatecne-zadrzovani-vody-v-krajine-id15493>